

MÁJUS 1.

TÁRSASÁG

Fáklya

A Május 1. Társaság Híradója

X. évfolyam 1. (44.) szám

2001. május

KÖSZÖNTJÜK MÁJUS ELSEJÉT, A DOLGOZÓK NEMZETKÖZI ÜNNEPÉT!

Az új Évezred első Májusán

Úgy köszöntött ránk ez a tavasz, mint az előző évszázad: vészjóslóan. A szennyes ár ugyanúgy öntött el megyéni területeket, mint annakelőtte, s ki tudja miből és mikorra jutnak majd fedél alá azok, akik földönfutóvá, nincstelenné váltak? A kormányzatnak (erre) nincs elegendő pénze. Egyszerű emberek, dolgozók és nyugdíjasok szolidaritása nagy segítség volt. Voltak azonban, akik rég lejárt konzervekkel "segítettek". Lassan apad a víz... "majd csak lesz valahogy". Az idő pedig szalad!

Már csak alig egy esztendő választ el bennünket a soronlévő - országgyűlési képviselő választástól. Ennyi idő van arra, hogy az elmúlt évek tapasztalatait végiggondolják azok a milliók, akik az elmúlt évek károsultjai voltak és ma is azok. A munkanélküliek, a bérből-fizetésből élők, a kis földterületeken izzadva termelők, a gépek fölé gömnyedve munkások, a szellemi erejüket nap - mint - nap megújító szellemi dolgozók, a nyugdíjasok, és a többiek, akiknek sokszorosan kevesebb jut az emberhez méltó élethez, mint azoknak, akik a (tőlük kapott) hatalmat birtokolják, gyakorolják.

Az a "bizonyos" chicagói Május Elseje, melyet a dolgozók minden évben újra

és újra megünnepelnek arra emlékeztet, hogy tenni kell azért, hogy másképp legyen. Igazságosabban kell elosztani a dolgozók által megtermelt javak hozamát a földjüket művelők, a gyári-üzemi dolgozók és a ma már újra a "nemzet napszámosainak" nevezhető értelmiségiek, illetve a hazai és külföldi (legtöbbször a tényleges munkában már részt sem vevő) gyár- és nagybirtokosok, valamint a "szent bürokrácia" felső szintjein dolgozók között.

Egy esztendő nem nagy idő, hamar elszalad. Elégnek kell lennie azonban ahhoz, hogy elgondolkozzunk és cselekedjünk. A pártok már elkezdtek a versenyt, erről ad hírt a média. Különféle ígéretések hangzanak el, ám azok, akiknek saját és gyermekeik sorsáról, jövőjéről van szó, többnyire még hallgatnak. Ez így nem jó! Mérlegelni kell, hogy ki mit tett a dolgozók, nyugdíjasok érdekében, mi mit ígért és mit valósított meg ígéreteiből, s kiknek az újabb ígéreteiben lehet bízni?

Közös dolgainkról, jövőnkről, életünk minőségéről van szó!

Május Elseje a világ dolgozóinak ünnepe a legjobb alkalom erre!

Berényi Ferenc
tiszteletbeli elnök

KÖZLEMÉNY

A Május 1. Társaság 2001. március 31-én megtartotta VIII. Országos Gyűlését.

1. Megtárgyaltuk és elfogadtuk Május 1. Társaság 2000. évi közhasznúsági jelentését. Ezt a Fáklya következő számában nyilvánosságra hozzuk. A közhasznúsági jelentést az érdeklődők irodánkban elolvashatják.

2. Módosítottuk Társaságunk Alapszabályát.

3. Újjáalakítottuk Társaságunk Országos Intéző Bizottságát és Felügyelő Bizottságát.

Megköszöntük Bérciné Dr. Kovács Margit munkáját, aki éveken keresztül Társaságunk főtítkára, majd ügyvezető elnöke volt. Most - korábbi kérésének megfelelően - felmentettük tisztségéből.

Megköszöntük Tabák Sándor alelnök tevékenységét, amellyel éveken keresztül önzetlen szorgalommal biztosította Társaságunk gazdasági ügyeinek intézését. Tisztségéből most - kérésére - felmentettük.

A Május 1. Társaság újjáválasztott Országos Intéző Bizottsága:

tiszteletbeli elnök: Berényi Ferenc
elnök: Dr. Aggod József,
főtítkár: Dr. Orbán Péter,
alelnökök: Gris István, Pataki Mihály,
Szebeni András
szóvivő: Dr. Tóth Miklós
tagok: Androvics László, Arató István,
Donkó Jolán, Ferenci Miklós, Ferencz Lajos,
Hegedűs Sándor, Dr. Jánosi Gábor,
Kovács György, Dr. Morva Tamás, Dr. Murányi Zoltán,
Rét Péterné, Somogyi Sándor,
Szalai József, Dr. Széchy András,
Szurcsik István, Tabák Sándor, Varga József

Felügyelő Bizottság:

elnök: Csizmazia Pál
tagok: Dr. Fábik Ernő, Réti Józsefné
Budapest, 2001. március 31.

Dr. Aggod József elnök

Felhívás!

Kedves Barátunk! Tisztelettel köszöntünk május elseje alkalmából

Társaságunk a nevében foglalt hagyományok szellemében ünnepel. Ezen a napon mi gondtalan, vidám majálist szertettünk volna. Vannak azonban súlyos, ünneprontó események. A hétköznapi létbiztonság szorongató érzései, eseményei ezek. Nagyon sokan napról-napra élnek, vagy inkább tengődnek. Megkeseríti életünket az alattomos - felülről elnézett, vagy inkább gerjesztett - gyűlölködés, gyűlöletkeltés. Országunk hírét a rasszizmus, a brutalitás rontja a világban. A szakszervezetek, a dolgozók tiltakozása ellenére kioroszakolták a Munka Törvénykönyve módosítását.

Tanulságos az, ami a szövetkezeti üzlet rész körül történt. Társaságunk mindig is ellenezte a szövetkezetek szétverésének fondorlatos lépéseit. Mi a dolgozó emberek szabad társulásának, *az általuk választott* tulajdon- és művelési formák szabadságának hívei vagyunk. Ezzel szemben a magukat szakképzett, sőt hírneves jogászoknak tartó országvezetők olyan törvényt erőszakoltak ki, amelyet az Alkotmánybíróság kénytelen volt megsemmisíteni. Közben azonban szövetkezeti emberek tízezreket keltettek bizonytalanságot, más tízezrekben pedig illúziókat.

Folytathatnánk... **Van, lesz miről beszélni, beszélgetni május elsején.**

Társaságunk az előző évi hagyományokat követve és Országos Gyűlésünk döntése értelmében azt javasolja tagjainknak, szimpatizánsainknak, hogy a szakszervezetekkel, más demokratikus szervezetekkel **közösen** ünnepeljenek. Ahol ez lehetséges, vigyék és tartsák magasra a MÁJUS 1. TÁRSASÁG tábláját.

Budapest:

- Április 27-én, pénteken délután 15 órakor virágot helyezünk el a Május 1. Emlékkőnél (Dózsa Gy. út - Ajtósi Dürer sor sarok).
- Ott leszünk az MSZOSZ felvonulásán is. Ehhez a gyülekező május 1-én 9.30-ig a Köröndön. Táblánk alatt szívesen látjuk szimpatizánsainkat, más civil szervezetek képviselőit is.
- A szokott helyen ott leszünk a **Ligetben**.

Budapest, 2001. április 17.

Találkozunk!

Dr. Orbán Péter főtítkár
Berényi Ferenc tiszteletbeli elnök
Dr. Aggod József elnök

Dr. Nacsa János agrárszakértő: (MSZP-parlamentari képviselő 1994-1998.)

A vidék- és a mezőgazdaság összehangolt fejlesztése

Összefoglaló a vitáról

Az MSZP Kongresszusára készült 15 éves stratégiai program egyik fejezetének október közepén megtartott szakmai vitája - így utólag is - újabbnál újabb kérdéseket sugall, hiszen a mezőgazdaság "mélyrepülése" egyáltalán nem következett a hetvenes, nyolcvanas évek eredményei alapján, s mégis idestova 15 év óta egyre mélyebb a válság. Sőt, a 2000. év végén elfogadott törvények és főleg majd ezek végrehajtása olyan helyzetet eredményezhet, amelyben a korábbi pesszimista megállapítások is érvényüket veszthetik.

A kialakult agrárválság feloldásának az MSZP által vélt járható útja.

A rendszerváltó politika a mezőgazdaság "strukturális válságának" kezelése helyett, saját politikai tőkje érdekében feláldozta a magyar mezőgazdaságot. A válság küszöbén álló ágazatra a "kárpótlási teherviselést" és a "szövetkezeti törvényeket" kényszerítette úgy, hogy közben még inkább megvonta, szinte lenullázta a költségvetési támogatást. A kilencvenes évek elején a mezőgazdasági termelési értéke átlagosan 35 %-kal esett vissza. A szövetkezeti törvények eredményeként mintegy félmillió munkahely szűnt meg (hatását sem ellensúlyozta munkahely teremtési beruházás). Így közel egymillió vidéken élő (500 ezer ipari munkahely + 500 ezer mezőgazdasági), munkából kieső "szorult" bele a termelési értékének harmadát elvesztő mezőgazdaságba. A mezőgazdasági termelés ilyen katasztrófális visszaesése és a vidéket sújtó szociális, megélhetési nehézségek, együtt eredményezték az **agrárválságot!**

Kormányzati tapasztalatunkra építve (az utóbbi 10 évben csak 1995-96-ban emelkedett a mezőgazdaság termelése!) állítható, hogy nem lehet oldani a vidék szociális válságát a mezőgazdaság talpra állítása nélkül, és nem lehet a mezőgazdaságot növekedési pályára állítani a vidék szociális problémája orvoslása nélkül. Hosszú távú programunkban a **vidék és a fenntartható mezőgazdaság összehangolt és egységes rendszerének fejlesztésére** tettünk javaslatot. Azért tűzzük célul ezt egy 15 éves programban, mert a mély és tartós válság megoldása így a program végrehajtása meghaladja egy kormányzati ciklus időtartamát.

Új alapokra, a "fenntartható fejlődés" alapelveire kell helyezni a mezőgazdasági- és vidékpolitikát.

"A fenntartható fejlődés alapelve arra irányul, hogy megfordítsa az elvándorlást, szembeszálljon a szegénységgel, serkentve a foglalkoztatást és az esélyegyenlőséget és hogy kellő választ adjon a jobb minőség,

az egészségügy, a biztonság, a személyiségfejlesztés és a pihenés iránti növekvő igényekre, és hogy hozzájáruljon a vidéki jólét növeléséhez. Azt az igényt, hogy a vidéki környezet minőségét megőrizzük és fejlesszük, be kell építeni minden olyan közösségi politikába, amely kapcsolatban van a vidékfejlesztéssel. Jobb egyensúlyt kell kialakítani a vidéki és városi térségek között, a közkiadások, az infrastrukturális beruházások, az oktatási, egészségügyi és hírközlési szolgáltatások vonatkozásában. A rendelkezésre álló erőforrások növekvő hányadát kell a vidékfejlesztésre és a környezeti célok elérésére fordítani."

Ezt fogadta el az EU a Cork-i Nyilatkozatban, ezt a célrendszert állítottuk vidékpolitikánk középpontjába mi is.

Az elmúlt évtizedek gyakorlatai, az integrált mezőgazdasági- és vidékpolitika alternatívái megbuktak.

Korábban más alternatívák is politikai rangra emelkedtek, komoly népgazdasági szerepet kaptak, mint a "fenntartható fejlődés". Politikailag is hibás volt a "faluvál" és a vele szimbiózisban lévő mezőgazdasággal, az abban dolgozókkal szembeni "előítélet", a falu visszafejlesztése, amikor és ahol a korabeli döntéshozók a "faluvál" fejlődésének egyedüli célját a várossá válásban látták. Mára úgy tűnik, megérett a feltétele, hogy a fejlett faluként élni akaró kistelepülések is fejlődhetnek, hogy jövőjük legyen nem szükséges városi rangot célul tűzniük. Azt, hogy melyik fejlődési utat választja egy-egy közösség azt nem egy központi sablon, hanem a falu és a helyzetében meglévő lehetőségeknek kell meghatározni.

A Magyar Szocialista Párt már 1992-ben helyesen ismerte fel az agrárválság kialakulásának okait, helyesen mutatott rá a mezőgazdaság- és a vidékpolitika összetartozására. Azonban a múlt politikai hibái osztorozása még nem oldja meg automatikusan a ma problémáit, mint ahogy nem volt elegendő a 94-es kormányváltás sem (a termelés visszaesését ugyan meg tudtuk állítani), hogy tartós növekedési pályára álljon a mezőgazdaság, hogy megkezdődjön az agrárválságból történő kilábalás. Pedig programunkban - helyesen - ezt ígértük. Akkor teljesült volna ígretünk, ha összehangolt kormányzati és helyi cselekvés és ehhez megfelelő törvényi háttér és pénzügyi garancia feltételei is megteremtődtek volna. Ahogyan 1997-ben a NAK döntéseit elvállaltuk és az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló törvénnyel helyes pályára állítottuk az ágazatot, márt 1994-ben kellett volna ehhez és így hozzákezdünk! Hasonlóan az ágazat ügyéhez, de most már

az egységes vidék - mezőgazdaság fejlesztése érdekében kell rögzíteni az államtennivalóit, meg kell teremteni az "integrált vidék- és mezőgazdaság" kialakításának jogszabályi feltételeit. Egy jövőért felelősséget érző és vállaló párt, fel kell, hogy vállalja az új "nemzeti vidékpolitika" kidolgozásával együtt járó feladatokat is. Ez nem csak pártügy. Ez **nemzeti** ügy! Éppen ezért arra kell törekedni, hogy nemzeti konszenzus alakuljon ki e fontos, a vidék és a mezőgazdaság jövője érdekében! Minden erővel, aki szívén viseli a vidék sorsát össze kell fogni, mert a feladat roppant nehéz.

A lerobbant ágazat helyett egy az EU versenytartani tudó ágazat kialakítását hirdettünk meg, (1997-ben erre szóló törvényt fogadtunk el). **Az agrárgazdaság fejlesztése a jövőnk, és ez egyben az agrárprogramunk is.** (A 2000 végén hozott "új" törvények hatásai miatt ennek korrekcióját természetesen el kell végezni!)

Egyedül csak a vidék fejlesztése lehet az MSZP vidékpolitikai programja.

Így záródhat a körfolyamat, így alkothat egységes rendszert az agrárgazdaság fejlesztése és a vidékfejlesztés. Természetesen így záródhat a város és a vidék fejlesztésének fenntartható körfolyamata is. E folyamatra alapozva kell a vidék társadalmának fejlődését is elősegíteni. Mert gazdaságukban erősödő emberekre, családokra és falvakra, társadalmi kulturális értelemben is életképes vidéki közösségekre van szükség. A falvakban, községekben lakók sorsa, a települési egyenlőtlenségekben fakadó, behatárolatlannak tűnő hátrányok ellensúlyozása pedig több figyelmet igényel. Az infrastrukturális beruházások terítése, a közlekedési- kommunikációs rendszerek fejlesztése, a természeti környezet megóvása csak összehangoltan valósítható meg. E nyomvonalon haladva juthatunk el a vidék szervezeteihez is. Bizonyítható, hogy (ipari-, hitel-, fogyasztási-, iskola-, takaré-, mezőgazdasági-, beszerző-, értékesítő-, gép- stb.) - és amit még ezeken kívül létrehozunk az érdekelt - szövetkezet, vagy szövetkezetek nélkül a falu ellátását, működtetését biztosítani nem lehet.

Az is bizonyítható, hogy **"a vidék modernizációja nélkül nincs társadalmi modernizáció"**. Ha tehát fejleszteni szeretnénk országunkat, komplex módon fejleszteni kell a vidéket, a helyi társadalmakat, benne szervezeteiket, közöttük a szövetkezeteket és a fejlődést segítő civil szerveződéseket. **Fejlesztésünk kell, de csak a közösségeiken keresztül, a közreműködésükkel, autonómiájuk figyelembe vételével!**

A Május 1. Társaság 2000. évi közhasznúsági jelentése

I. Célkitűzéseink és tevékenységünk általános bemutatása

Társaságunk 1988. november 11-én alakult, bejegyzése 1989. augusztus 2-án történt meg. A Fővárosi Bíróság 1999. június 19-én - 1998. január 1.-i hatállyal - Társaságunkat közhasznú szervezetté nyilvánította az egészségmegőrzés, a családsegítés, a tudományos tevékenység, az ismeretterjesztés, az egyetemes és nemzeti kulturális örökség megóvása és ápolása, a környezetvédelem, a gyermek- és ifjúságvédelem, az emberi- és állampolgári jogok védelme tevékenységi körökben.

Társaságunk *baloldali és civil szervezet*. Korábbi tevékenységében is jelen voltak a közhasznúság szempontjai. Így például tagjaink, helyi szervezeteink alapító részesei az óbudai RÁSE (Rászorultakat Segítő Egyesület), a szolnoki Őszi Napsugár, vagy a különböző nyugdíjas szervezetekben folyó *szociális* tevékenységnek. Részesei vagyunk a Társaságunk nevében vállalt *hagyományok* ápolásának. Tagjaink, szimpatizánsaink között gyakorlati és elméleti tapasztalatokkal rendelkező agrárszakemberek is vannak. Több ízben tartottunk közös *agrár fórumokat*.

Társaságunk a TÉT (Társadalmi Érdekegyeztető Tanács), a Civil Parlament és a Haladó Erők Fóruma alapító szervezeteinek egyike. Ugyancsak a BET alapító szervezetei közé tartozunk. Közvetve - a TÉT-en keresztül - részesei vagyunk a Civil Fórum tevékenységének.

Országos Intéző Bizottságunk egyik tagja - Társaságunk megbízásából - az egyik világbanki *kutatás* részvevője. Az Országos Intéző Bizottság másik tagja *gyakorló orvos*. (A betegség megelőzésének témakörében az elmúlt években több vidéki városban és községben tartott felvilágosító előadást, több újságban, folyóiratban publikált cikkeket.) Az Országos Intéző Bizottság tagjai között vannak *környezetvédelmi* szakemberek.

Társaságunk elsők között csatlakozott a Magyarországi *Gyermekbarát Mozgalom* "Gyilkosságmentes képernyőért!" indított kezdeményezéséhez. Más szervezetekkel közösen több ízben felemeltük szavunkat az *emberi- és állampolgári jogok, valamint a kisebbségek és a nők*

jogainak védelmében. Elítéljük a gyűlöletkeltést, a rasszizmus és az antiszemitizmus minden formáját.

Az említett tevékenységi területeken elért eredményeink ugyanakkor még távolról sem merítik ki a *közhasznúsági lehetőségek és követelmények* teljes körét. Ebben az egyik legfőbb akadály *tevékenységünk anyagi feltételeink bizonytalansága*. 2000-ben *tagdíjból, adományból*, szerény mértékű *közhasznúsági adományból* volt bevételünk. A felajánlott SZJA 1%-ból 8774.- Ft-ot utalt át az APEH. *Költségvetési támogatást* igényeltünk, de *nem kaptunk*. Semmiféle egyéb külső (állami, önkormányzati, stb.) támogatásban nem részesültünk.

Társaságunk tevékenysége nagyrészt *saját - szellemi és fizikai - munkán alapul*. Társaságunk tisztségviselői semmiféle *anyagi támogatásban nem részesültek*. Közvetlen használati tárgyakon (székeken, asztalokon) kívüli *társasági vagyonunk* nincs.

Külön gondunk *helyiségünk bérleti díjának* előteremtése. Központi (egyetlen) helyiségünk jelenleg sajátos civil otthonként is szolgál. Két olyan szervezet is tevékenykedik itt, amelyik a nemzeti kerakasztal tárgyalások részvevője volt. (Társaságunk és a *Baloldali Alternatíva Egyesülés*.) Itt tevékenykedik a *Marx Károly Társaság, a LAÉT II. kerületi szervezete*. Az elmúlt évben irodánkban tevékenykedett a *Civil Parlament* is. A probléma lényege abból adódik (s ez nem csak minket sújt, hanem a civil szervezetek nagy többségét is), hogy *nonprofit szervezetek piaci viszonyok között kénytelenek tevékenykedni*.

II. A Május 1. Társaság tevékenysége 2000-ben

VII. Országos Gyűlésünket 2000. március 28-án tartottuk.

Társaságunk alapító tagjainak összefoglalására 2000. február 12-én került sor.

2000-ben 4 ízben volt *országos intéző bizottsági ülésünk*. Ezekon - munkatervünk szerint - rendszeresen foglalkoztunk a közhasznú tevékenységünk értékelésével. Így napirenden szerepelt többek között:

- Milyen közhasznú tevékenységet folytathat egy civil szervezet?

- Milyen közhasznú *betegségmeg-*

előző tevékenységet folytathat egy civil szervezet?

- Milyen közhasznú *kutatási* tevékenységet folytathat egy civil szervezet?

Folytattuk Társaságunk *szervezeti megújítását*. Jelenleg 160 olyan tagunk van, aki kitöltötte a tagságát megerősítő, illetve belépési nyilatkozatát. Budapest 17 kerületében és 18 vidéki városban vannak szervezeteink, illetve tagjaink. 2000 végén "tagdíjtorozó-levéll" fordultunk szervezeteinkhez és tagjainkhoz, mely sikeres volt annyiban, hogy elősegítette a szervezetek munkáját, és valamelyes növelte tagdíjbevételeinket. Társaságunk központi irodájában rendszeres ügyeletet szerveztünk.

Agrárpolitikai munkacsoportunk 2000. október 17-én tartott fórumot.

Hagyományörző szerepünk szerint - más civil szervezetekkel közösen - jelen voltunk a Városligetben május 1-én. Több vidéki szervezetünk - pl. Szolnokon és Miskolcon - ugyancsak részt vett a helyi május elseji rendezvényeken.

Értékeljük - és a Fáklyában közzétettük - a *virtuális könyvtár* összeállítására vonatkozó felhívásunk eredményét. (Ennek témája: a humanizmus, a haza és a haladás.)

A II. kerületi Önkormányzatnál bejelentettük *környezetvédelmi* szakértőinket.

A II. kerületi Önkormányzatnál bejelentettük *építész-mérnöki* szakértőnket. Szakvéleményére rendszeresen igényt tart az Önkormányzat főépítésze.

Társaságunk tagjai folytatták *karitatív* tevékenységüket a RÁSE (*Rászorultakat Segítő Egyesület*) és az Őszi Napsugár szervezeteiben. A *Vöröskereszt* közreműködésével bekapcsolódtunk a rászorultakat ruhaneművel segítő akcióba.

2000. március 2-án fórumot rendeztünk "Reálisan a nyugdíjak reálértékéről" címmel.

Szakértőink *tanulmányokat* publikáltak helyi és országos lapokban, illetve szakfolyóiratban.

Fórum-sorozatot tartottunk "*párt-programról - civil szemmel*" címen.

Ferencz Lajos, Társaságunk szóvivője rendszeresen információval látta el Társaságunk *honlapját*: www.extra.hu/faklya.

Több rendezvényünket közösen tartottuk a Baloldali Alternatíva Egyesülettel, illetve más szervezetekkel.

(folytatás a 4. oldalon)

III. A Május 1. Társaság 2000. évi költségvetése

	(Ft)	
Bevételek:	2000. évi terv	2000. évi tény
Tagdíj	100000	109200
Támogatás	340000	391840
Közhasznú felajánlás	-	45000
Szja 1 %-a	20000	8774
Bankkamat	2000	483
Bevételek:	462000	555297
Nyitó egyenleg:	48314	48314
Összesen:	510314	603611
Kiadások:	2000. évi terv	2000. évi tény
Bérleti díj	252000	251370
Villany	54000	32707
Gáz	36000	70535
Telefon	37200	76559
Posta költség	8000	13969
"Fáklya" újság	50000	25760
Bank költség	-	19700
Egyéb költség	8000	15377
Irodaszer, nyomtatvány	-	12627
Kiadások összesen:	445200	518604
Pénzmaradvány:	65114	85007
Összesen:	510314	603611

Megjegyzés: A teljes egyszeres mérleg irodánkban tanulmányozható, illetve a Társaság hirdetőtábláján nyilvánosságra hozzuk.

V. A Május 1. Társaság Felügyelő Bizottságának jelentése

1. A Felügyelő Bizottság - elsősorban elnökének személyén keresztül - folyamatosan jelen volt az Intéző Bizottság ülésén és a vezetőség jelentősebb témákról tartott tárgyalásain, s ezek során semmiféle olyan jelenséget nem tapasztalt, mely a törvényes működés feltételeivel ellentétes lett volna és rendkívüli intézkedést tett volna szükségessé.

2. A közhasznúsági jelentés szöveges értékelésével kapcsolatban (I.-II.-V. fejezet) nincsenek érdemi észrevételeink. A végzett tevékenység összhangban van az alapszabályban, illetve cégbírósi határozatban foglaltakkal, valamint a rendelkezésünkre álló lehetőségekkel, a munkaterv elképzelései is hasonló tartalmúak. Sajnálatos azonban, hogy a szűkös személyi feltételek miatt egyes döntések megvalósítására nem kerülhetett sor. A jövőben feltétlenül alaposabb előzetes egyeztetésre lesz szükség az egyes konkrét célkitűzések rögzítésekor.

3. Tekintettel arra, hogy egyértelműen tapasztalható: az anyagi lehetőségek korlátai nem pusztán Társaságunkra, hanem az ország valamennyi szociálisan érzékeny (és ilyen témakörben szakosodott) közhasznú szervezetre vonatkoznak, célszerűnek érezzük az éves tervben olyan programot szerepeltetését, mely ezen csoportok együttes fellépésének megszervezésére irányulna

IV. A Május 1. Társaság 2001. évi költségvetési terve

	(ezer Ft)	
Bevételek:	2001. évi terv	
Tagdíj	120	
Támogatás	320	
Közhasznú felajánlás	50	
Szja 1 %-a	10	
Bankkamat	1	
Bevételek:	501	
Nyitó egyenleg:	85	
Összesen:	586	
Kiadások:	2001. évi terv	
Bérleti díj	286	
Villany	40	
Gáz	80	
Telefon	70	
Posta költség	15	
"Fáklya" újság	30	
Bank költség	22	
Egyéb költség	15	
Irodaszer, nyomtatvány	15	
Kiadások összesen:	573	
Tartalék:	13	
Összesen:	586	

a kormányzati politika megváltoztatása érdekében (pl. ne csak felekezeti karitatív szervezeteket karoljanak fel).

4. A gazdasági tevékenység értékeléséről szóló III. és IV. fejezet tagolását másképp kellene megoldani. A III. fejezet szóljon a 2000. évi gazdálkodásról (a speciális mérlegadatok feltüntetése nélkül) és a IV. fejezet a 2001. évi tervről.

5. A zárszámadás és a következő éves terv a módosított melléklet szerint értendő.

6. A tagdíjfizetés könyvelésének részletes áttekintése után kiderült, hogy egyes befizetések (elsősorban a XX. kerületi szervezet részéről) nem nevesítettek. Ez ilyen formában kifogásolható: vagy külön könyvel a kerület, vagy nevesített lista mellékelésére lenne szükség. Miután a külön könyvelés egyéb problémákat is felvetne, célszerű lenne egy olyan belső szabályozás kiadása, mely ezt a helyzetet megnyugtatóan rendezzi.

7. A betervezett igények alapján egyet kell értenünk a Civil Parlamenttel való együttműködés módjának megváltoztatására az Intéző Bizottság által hozott határozattal, mivel az említett szerveződések olyan költségek kifizetését és olyan adminisztráció átvállalását róta volna Társaságunkra, mely működési elveinkkel és tevékenységünkkel nem hozható összhangba.

8. Az elmondottak alapján javasoljuk az Országos Gyűlésnek a közhasznúsági jelentés, a zárszámadás és a 2001. évi költségvetés elfogadását - az általunk javasolt módosítások figyelembevételével.

VI. A Május 1. Társaság 2001. évi munkaterve

Az országos intéző bizottsági ülésen - az eddigi hagyományokat követve - rendszeresen visszatérünk a Társaság konkrét tevékenységének (ezen belül a közhasznú szempontoknak) értékelésére. Így pl. napirendre tűzzük a RASE-ben, illetve az Őszi Napsugárban dolgozó tagjaink tevékenységéről szóló tájékoztatót, illetve építész mérnöki szakértőnk tevékenységét.

Munkánk során az alábbi területekre koncentrálnunk.

- Február 2-án vitadélután tartottunk a szakszervezeti országjelentésről.

- *Egészségmegőrző munkacsoportot* hozunk létre.

- *Hagyományörző munkacsoportot* hozunk létre.

- Támogatjuk egy nyomdász *hagyományörző csoport* munkáját.

- Folytatjuk *agrárpolitikai* munkabizottságunk tevékenységét.

- *Építész mérnöki szakértőnk* folytatja tevékenységét a II. kerületi Önkormányzat kerületfejlesztési bizottságában.

- Szakértőnk folytatja *kutatási tevékenységét* a SAPRI-ban.

- *Környezetvédelmi* szakértőnk tanulmányokat készít különböző szakmai kérdésekben.

- Társaságunk tagjai folytatják tevékenységüket a RASE, illetve az Őszi Napsugár Alapítványokban.

- *Közös fórumokat* szervezünk főleg a BAL szervezettel, illetve a TÉT, a Haladó Erők Fóruma tagszervezeteként is.

- Folytatjuk az eszmecseréket, amelyeket a *"pártprogramról - civil szemmel"* kezdtünk el.

- Megvizsgáljuk saját jelölt állításának lehetőségét a következő helyi önkormányzati választásokon.

- Vitaestet rendezünk a szociális alkotmány témaköréből.

- A rászorultak megsegítésére általunk összegyűjtött ruhákat, stb. a Magyar Vöröskereszt útján juttatjuk el az érintettekhez.

Biztosítjuk tevékenységünk nyilvánosságát:

- Megjelentetjük Fáklya c. kiadványunkat.

- Rendszeresen publikálunk a TÉT Hírlevélben, és más civil szervezeti kiadványokban.

- Társaságunk dokumentumait - Döntések Tára, stb. - egyeztetett időpontban bárki megtekintheti.

- Rendezvényeink nyilvánosak.

- Rendezvényeinkről rendszeresen hirt adunk Társaságunk hirdetőtábláján.

- Szakértőink publikálnak helyi és országos lapokban, szakfolyóiratban.

Társaságunknak saját honlapja van: www.extra.hu/faklya. (Februári felmérésünk szerint 34-en látogatták honlapunkat.)

Tevékenységünk további megalapozása érdekében:

- folytatjuk helyi szervezeteink további megerősítését, kiépítését;

- a költségvetési támogatás mértékében hozzálátunk helyiségünk belső felújításához.

- Áttekintjük korábbi döntéseinket.

A közhasznúsági jelentést a Május 1. Társaság VIII. Országos Gyűlése 2001. március 31-én megtárgyalta és egy tartózkodással elfogadta.

SZOCIÁLIS ALKOTMÁNY

“A pártprogramról - civil szemmel” sorozat keretében 2001. március 29-én Társaságunkban vitadélután rendeztünk. Ennek témája volt: **A MUNKÁSPÁRT JAVASLATA: SZOCIÁLIS ALKOTMÁNY**”. Bevezetőt *Karacs Lajosné*, a Munkáspárt Elnökségének tagja tartott.

Múlt év márciusában a Munkáspárt Szociális Alkotmány tervezete címen 4 oldalon, korszerűen szerkesztett kiadványt jelentett meg. A továbbiakban ez sok ezer érdeklődő olvasóhoz jutott el, és különböző rendezvényeken képezte beszélgetés tárgyát. November elején számos külföldi baloldali szervezet képviselője látogatott Budapestre eleget téve a Munkáspárt meghívásának. Ez alkalommal ismertetésre illetve megvitatásra került a Szociális Alkotmány létrehozására vonatkozó elgondolás. Ezt követően további sok ezer példány készült, ezeket eljuttatták például a szakszervezeti konföderációk által szervezett 2001. március 12-én a Hősök terén tartott tüntetés résztvevőikhez is.

A Munkáspárt nagyívű kezdeményezéséről van szó. Mi a Szociális Alkotmány? “Megegyezés a magyar társadalom és a hatalmat gyakorló politikai erők között.”

A Munkáspárt véleménye szerint azért van most szükség a Szociális Alkotmányra, mert a politikai életben megerősödött a szélső jobboldal, vele együtt a faji megkülönböztetés az antiszemitizmus. A

populizmus, a szélső jobboldali jelenségek leküzdésének feltétele mindezekelőtt a szociális gondok megoldása.

A Szociális Alkotmány tervezete tartalmazza azokat a javaslatokat, amelyek alkalmasak lennének a rendszerváltás okozta egyéni gondok, társadalmi feszültségek enyhítésére. Ezek olyan javaslatok, amelyeket a kormány is elfogadhatna, és amelyek végrehajtására a kormány kötelezettséget vállalna.

Mint hogy a fennálló kormányoknak elkötelezett tömegtájékoztatói eszközök méltatlanul kevés teret adnak a Munkáspárt kezdeményezéseinek, ezért volt fontos, hogy a Május 1. Társaság vállalta, mint civil szervezet ezt a vitadélután. Ez egyike volt a “Pártprogramról - civil szemmel” vitasorozatnak.

Karacs Lajosné vitaindító előadását élénk eszmecsere követte. Ez valóban igen élénk, időnként éles vita volt, nem szűkölködött egyetértő, vitató, kiegészítő megjegyzésekben. Végül is a vitában - a Társaság alapvető törekvésének megfelelően - a baloldali összefogást szükségessége fejeződött ki.

Végül e sorok írójának a vitából levont szubjektív következtetése és meggyőződése: a következetesen baloldali pártnak, a Munkáspártnak bejuttatása a Parlamentbe nemcsak a Munkáspárt, hanem a magyar baloldal és balközép politikai erőknek közös érdeke.

Fülep Endre

APRÓSÁGOK innen-onnan

David Fontana:

A szimbólumok titkos világa

“Az ötágú csillag - vagy pentagramma - a beteljesülés és a tökéletesség jelképe. Ugyanakkor háromszögletű összetevői a nagy elemet és a szellemiséget szimbolizálják. Ez a kettőség teszi ezt az alakzatot a gonosz szellemek elűzésére alkalmas mágikus jellé.”

(Tercium. 1995. 59. old.)

Részlet Horthy Istvánné naplójából:

Bevonulnak az amerikai csapatok 1945. április 30., hétfő ...

A házat hamarosan előzőnlötték a katonák, és mielőtt ráeszmélhettünk volna, több értéktárgyunkból “szuvenir” lett. Az én fényképezőgépem is pillanatok alatt eltűnt, pedig a Gestapó elől sikerült ad-

dig megmentenem. Kissé kábultak voltunk a felszabadulástól, hurcolkodtunk egyik szobából a másikba, és nem vigyáztunk eléggé. Gondolhattuk volna pedig, hogy az ilyen megszálló csapatoknál bizonyos dolgok elkerülhetetlenek. Néme-lyik katonának négy karóra volt a karján.

(Historia.

2000. N° 8. 21. old.)

Az egykori kigazda vezér a törpebirtokokról

Nagy Ferenc, a Független Kigazdapárt főtitkára, illetve elnöke (1930-1947) írta *1956-ban*: “mindent el kell követni, hogy a teljes megélhetést nem nyújtó törpebirtokokat szabad értékesítés útján felszámoljuk ...”

(Látóhatár /München/ 1956. máj.-aug. 149. old.)

HAGYOMÁNYÖRZÉS — HAZAFISÁG

Egy munkásgyűlés margójára

Ritkán fordul elő olyan munkásgyűlés, amelyet ne béremelésért, a szociális jogok biztosításáért, szerveznének. Ez év február 8-án viszont azért gyűltek össze Budapesten, a Május 1. Társaság Zsigmond-téri előadótermében egy volt szocialista vállalat aktív és nyugdíjas dolgozói, szám szerint 370-en, hogy barátkozzanak, őrizzék a munkásmozgalmi és hazafias hagyományt.

A megjelentek szeretettel összeültek, örültek egymásnak, együtt emlékeztek a volt szocialista üzemben, a Zrínyi Nyomdában eltöltött szép időkre; arra a vállalatra, mely elődjével, a Légrádi Nyomdával, 140 éves múltra tekinthetett vissza. Ez a vállalat ipartörténetileg is kiemelkedő büszkesége volt a nyomdászszakmának. Megszüntetése nagy vesztesége a fővárosnak, az egész országnak.

Az eszmecsere során elhangzott vélemények szerint a sok sikeres szocialista vállalattal egyetemben, a Zrínyi Nyomda sem volt *romhalmaz*, ahogyan manapság szokás becsülni mindent, ami a kilencvenes évek előtt történt. Ebben az üzemben a dolgozóknak nemcsak munkájuk volt, hanem biztonságuk és emberi méltóságuk is, művelődhetnek, érezhették, hogy megbecsülik őket és gondoskodnak róluk. Szeretettel emlékeztek munkásból lett igazgatójukra, *Bolgár Imrére; azt tervezik, hogy baráti kört létesítenek, amelynek Ő nevét fogja viselni.*

A gyűlés résztvevői, szedők, nyomómesterek, könyvkötők, termelésirányítók valamennyien úgy érezték: fontos találkozó ez. Szívmelegítő volt a lelkesedés, az összetartozás hangulata. A nyomdászlányok kenték a zsíros kenyeret és kínálták a pogácsát az éjjel tizenegy óráig együttmaradó társaságnak.

* * *

E sorok íróját szégyen és szomorúság fogta el, amikor a minap a volt Zrínyi Nyomda bejáratánál a következő feliratot találta:

“Az épület az
IMMOBILIERE EIFFEL Rt. tulajdona
A bejárás szigorúan tilos!
Ezt a területet a HUNNIA SECURITY
Kft. őrzi.”

Micsoda gyalázat!

De a szellemi értékeket nem tudják megsemmisíteni. Hisszük, hogy folytatása lesz hagyományörző összefogásunknak, és a régiék szolidaritása példát mutat az ifjú nemzedéknek.

Szalai József

DOKUMENTUM

a Május 1. Társaság agrárpolitikai munkabizottságának 2000. október 17-én tartott vitaüléséről

Az ülés témája: A mezőgazdaság és a vidék összehangolt fejlesztése, kapcsolódva az MSZP programtervezetéhez. A résztvevők száma: 14.

Bevezetőt dr. Nacsa János, korábbi országgyűlési képviselő tartott. Társaságunk részéről dr. Zsarnóczay Sándor akadémikus volt a felkért, első hozzászóló.

Röviden foglalom össze a vitát abban a reményben, hogy a Fáklyában részletesebben is foglalkozunk ezzel a témával.

Az egyik vita-pont a vidék - mezőgazdaság kölcsönhatása volt. Dr. Nacsa János a komplex szemlélet fontosságát húzta alá. A résztvevők többsége — ezt elfogadva — a hangsúlyt mégis arra helyezte, hogy a mezőgazdaság — Magyarország hagyományait és jelen adottságait figyelembe véve — nem egyszerűen egy a vidék sok tényezője között. Megélhetést biztosító, népességmegtartó szerepe ma még kiemelkedő. Fontos lenne a programtervezetben jobban kiemelni a vidék, a vidéki élet értékeit.

A legtöbb vita a globalizáció — modern technika — kisparcella — szövetkezet témakörében zajlott. A munkásmozgalom másfélszáz éves dilemmája — emelte ki dr. Zsarnóczay —, hogy szabad-e meghagyni a parasztot hitében (becsapni) a kisparcella perspektíváit illetően?! A rendszerváltás folyamatában több millió embert vezettek és vezetnek félre e tekintetben. Mindez — egyik hozzászóló szerint — néhány százezer városi ember spekulációs érdekei miatt történik. (A nélkül jutnak bérleti jövedelemhez, hogy törődjenek azzal, hol van a földjük. Óriási pénzekhez juthatnak földjeik értékesítése révén az EU-csatlakozás után.) A külső résztulajdon állami megváltása nemcsak államosítás, hanem az ezzel is feldúsított földalap az uralkodó körök klientúrájának jutalmazását szolgálja.

Mindenesetre ma — az adófizetők, mindannyiunk pénzéből — önző politikai, szavazatszerzési célzattal a leginkább életképtelen kisgazdaságokat támogatják. Teszik ezt annak ellenére, hogy például a kisgazda vezér-előd, Nagy Ferenc (már 1956-ban!) megírta: “mindent el kell követni, hogy a teljes megélhetést nem nyújtó törpebirtokokat, szabad értékesítés útján felszámoljuk...” (Látóhatár (München) 1956. máj.-aug. 149. old.)

Korunk dialektikus ellentmondásainak egyik jellegzetes tendenciája: a globalizmus centralizációjával szembeni decentralizáció, a kisközösségi szerveződések felértékelődése. A szövetkezet a nemzetközi törvényszerűségek és a kisközösségi érdekek összhangjának legjobb formája. Sajnos, az MSZP eddig nem adta jelét annak, hogy ezt felismerné — fejtegette dr. Zsarnóczay.

“Az MSZP cserbenhagyta a szövetkezeteket”. A jelen programtervezet is “szégyenlős” ebben a vonatkozásban: még a “termelőszövetkezet” kifejezés sem szerepel a dokumentumban. Az egyik hozzászóló kiemelte: ha a Horn-kormány vállalta volna a szövetkezeti tulajdon rendezését, a mai kormány nehezebben tudna újabb támadást kezdeni ezen a téren.

Az ülés témájához egy írásos hozzászólás is érkezett. Ennek szerzője még élesebben fogalmaz: a már kétségtelennek tartom — írja —, hogy hazánkban az MSZP az egyetlen olyan politikai erő, amely képes lehet talpon tartani a mezőgazdaságot. Bármilyen más kormányzat kerülne hatalomra 2002-ben, az az egész agráriumnak a végzetét jelentené.” Ugyanakkor “a tervezet összességében életidegen,... kampánynak kevés, programnak nulla. Úgy tűnik, főbb elemeiben az MSZP magabiztosan folytatja kudarccokat eredményező és bukást ígérő agrárpolitikáját.”

Dr. Nacsa rámutatott: az MSZP-n

belül a kilencvenes évek eleje óta figyelmeztetnek a mezőgazdaság válságára, ennek méreteire, beláthatatlan következményeire. Látni kell azonban azt is, hogy közben — a rendszerváltás folyamatában — lényegesen megváltozott a szövetkezet működésének feltétele. Nem egyszerűen “felülről” verték szét a szövetkezeteket, hanem olyan belső érdeklőségi rendszert gerjesztettek, ami ide vezetett. Például a vezetők jelentős része tényleges tulajdonos lett, nem érdeke már az 1 tag - 1 szavazat elvének érvényesítése. Ennek ellenére — jegyezte meg — ma is vannak működő szövetkezetek, ahol a tagság együttmaradt, kitartott.

Dr. Nacsa álláspontja szerint egyébként nem a konkrét szövetkezet a lényeg, hanem a szövetkezés, a maga sokszínűségében, benne a települési és a termelői szövetkezetek, szövetkezetek. Ami a “nagyüzem” - “kisüzem” vitájának mai realitásait illeti: a technikai és a természeti feltételektől függ, hogy milyen terméket milyen keretek között célszerű termelni.

A résztvevők határozottan megfogalmazták: az MSZP lépjen fel a szövetkezetek — általában a múlt — pocskondiázása ellen. Ez ellentétes sok-sok ember — a szavazók jelentős részének — egyéni tapasztalataival. Ha a baloldal magukra hagyja ezeket az embereket tapasztalataikkal, magára marad a választáson.

E feljegyzés készítőjének személyes tapasztalata és meggyőződése szerint nem lehet a jövő történelmében új lapokat írni úgy, hogy kitepjük a múlt lapjait. Csak példának hozom fel, hogy értékelni kellene a magyar szövetkezeti mozgalom hetvenes, nyolcvanas éveinek öntevékeny, önszerveződő kísérleteit.

Dr. Aggod József

ny. egyetemi tanár

a Május 1. Társaság elnöke

MÁJUS 1.

TÁRSASÁG

FÁKLYA

A Május 1. Társaság híradója

Felelős kiadó: Dr. Aggod József.

Felelős szerkesztő: Berényi Ferenc

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság.

Tagjai: Ferencz Lajos,

Kovács György, dr. Orbán Péter,

Tabák Sándor, dr. Tóth Miklós.

Cím: 1023 Budapest, Zsigmond tér 8.

Telefon: 335-4236

Nytsz.: B/PHF/805/1991

Internet: www.extra.hu/faklya

E-mail: faklya@extra.hu

Nyomda: Unió-Kuvert Kft. Budapest